

Strategisk Næringsplan for Ofoten

2018 - 2021

Innhold

1. Innledning.....	3
1.1 Ofoten i 2017.....	4
2. Befolkningsutvikling	6
2.1 Utfordringer for regionen i perioden 2018 - 2021	8
3. Strategisk næringsplan for Ofoten 2018 - 2021	9
3.1 Kortversjon	9
3.2 Matrise.....	10
3.3 Visjon, mål og strategier	11
3.3.1 Visjon	11
3.3.2 Hovedmål	11
3.3.3 Måleindikatorer	11
3.4 Mål - Transport, logistikk og infrastruktur	12
3.5 Mål - Forsvaret	14
3.6 Mål - Reiseliv, sterke opplevelser	15
3.7 Mål - Blå næringer	17
3.8 Mål - Kraft og fornybar energi	18
4. Strategiske satsingsområder og globale trender.....	20
5. Strategiske næringer	21
5.1 Transport, logistikk og samferdsel	22
5.2 Forsvaret	24
5.3 Reiseliv - Sterke opplevelser	25
5.4 Blå næringer.....	26
5.5 Kraft og fornybar energi	28
6. Arbeidet med strategisk næringsplan	29
7. Veien videre - handlingsdel	30
7.1 Modell, handlings- og tiltaksplan.....	31

1. Innledning

Ofoten¹ har hatt felles strategisk næringsplan siden 2006. Planen har tidligere vært rullert to ganger. Siste planperiode var fra 2011 til 2015. Gjennom byregionsprogrammet fikk Ofoten Regionråd midler til å revidere planen for en ny periode, fra 2018 - 2021. Prosessarbeidet har vært utført av Futurum med Ofoten regionråd som oppdragsgiver. Strategisk næringsplan for Ofoten (SNPO) bygger på eksisterende SNPO (2011-2015).

Parallelt med planarbeidet har det pågått flere større offentlige prosesser som vil ha innvirkning på hvordan regionen ser ut i fremtiden. Gjennom hele 2014, 2015 og 2016 har det vært jobbet prosessuelt med kommunestruktur i alle kommunene i regionsamarbeidet. Resultatet er et vedtak om sammenslåing mellom Ballangen, halve Tysfjord og Narvik som trer i kraft fra og med 2020. Dette vil bety mye for fremtidig utvikling, da ressursgrunnet i en ny storkommune vil være vesentlig endret. Evenes har valgt å gå videre som egen kommune.

Det siste året er det tatt store beslutninger angående fylkesinndelingen. Regionreformen har som mål å redusere antall fylker fra 19 til 10. Stortinget har vedtatt at det skal være tre folkevalgte nivå og at Troms og Finnmark slås sammen til ett fylke, mens Nordland består.

SNPO gjelder for perioden 2018-2021, og legger opp til utarbeidelse av handlingsplaner som skal rulleres hvert år gjennom bystyre/kommunestyrevedtak. Planen omfatter regionsamarbeidet som representerer bo- og arbeidsregionen i Ofoten. Drivkraften for en felles plan som alle står bak, er å skape resultater for hele regionen. Dette skal gjøres gjennom engasjement, nye ideer, bruk av eksisterende kompetanse og bedre samhandling med hverandre.

Utfordringen er å skape flere arbeidsplasser, flere tjenestetilbud, rekruttere kompetent arbeidskraft til bedriftene og få de unge til å bli værende/tilflytte etter endt utdanning.

Det må i tillegg legges til rette for entreprenørskap og gründervirksomhet i bedriftene, i skolen og lokalsamfunnene for øvrig, slik at det stimuleres til kreativitet og nyskaping.

¹ Ofoten består av kommunene Tysfjord, Ballangen, Narvik, Evenes og Tjeldsund.

1.1 OFOTEN I 2017

Det største «lokomotivet» for næringslivet i regionen er fortsatt **Ofotbanen**. 2100 arbeidsplasser i regionen kan direkte eller indirekte knyttes til trafikken på Ofotbanen.² Transportmengden på Ofotbanen er i kraftig vekst, både når det gjelder malmtransport, godstransport og sjømat. Jobben for en kapasitetsutvidelse av banen har vært en viktig oppgave for Narviksamfunnet og regionen i mange år. Dette arbeidet må intensiveres.

Omkring 60 % av alt gods på bane i Norge transporteres over Narvik, målt i tonn. Størstedelen av dette utgjør malmtrafikken fra gruvene til LKAB.

I dag transporteres over 50 % av all fersk oppdrettsfisk ut til markedene - fra området Å i Lofoten til Nordkapp - på Ofotbanen. I tillegg kommer villfanget fisk. Det er ventet en betydelig volumøkning i årene som kommer.

Teknologi og industri i Ofoten har alltid hatt stor betydning for utvikling og vekst i regionen. Slik er det også i dag. Narvik er Nordlands 3. største skoleby, med en stor andel utenlandske studenter. Samarbeid og kobling mellom UiT i Narvik og næringslivet i Ofoten er en prioritert oppgave. Målet er å frembringe nye ideer, skape utvikling og få knoppskyting i bedriftene.

UiT i Narvik har eget fakultet, fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi, og er en del av UiT Norges arktiske universitet. Fra 1. januar 2018 er det vedtatt at det skal være seks fakultet ved UiT. Ved fakultetet i Narvik finner vi: institutt for industriell teknologi, institutt for bygg, energi og materialteknologi, ingeniørvitenskap og sikkerhet, institutt for datateknologi og beregningsorienterte ingeniørfag, samt institutt for elektroteknologi. Dette gjør regionen unik i Nord-Norsk sammenheng.

I forbindelse med ny basestruktur for kampfly og P8 i regi av **Forsvaret**, realiseres det en betydelig kraftsamling i Ofoten, der navet er Evenes Flystasjon. Her skal de nye jagerflyene F 35 ha sin framskutte base sammen med de nye maritime overvåkningsflyene. Videre styrkes Ramsund Orlogsstasjon med større aktivitet i regi av sjøforsvaret.

Til sammen skal det investeres 4,2 milliarder, samt stasjonering av ca. 600 ansatte og 300 vernepliktige. Dette vil selvsagt få stor betydning for regionen og gi ringvirkninger i hele Ofoten i form av investeringer, drift, bosetting og kompetanse.

Etableringen er blant annet et resultat av langsiktig arbeid i forrige planperiode.

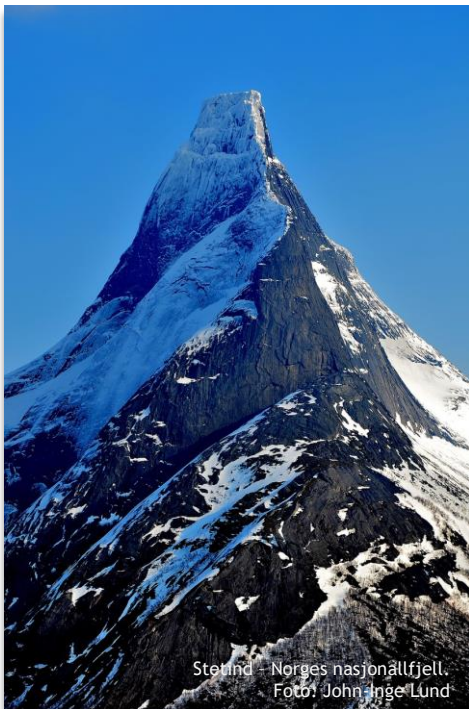
Sjømatnæringen med komplementære tjenester, utpeker seg som en viktig regional næring for Ofoten. Det finnes flere sjøbaserte havbruk i Tysfjord, Ballangen og Evenes. Landbaserte anlegg for smolt er under planlegging. Næringen viser stort

² Samfunnsøkonomisk analyse - Sitma AS og Trøndelag forskning og utvikling 2015

potensial for vekst i fremtiden. Ofoten er ansett som særlig gunstig både i forhold til produksjon, samt effektiv og miljøvennlig transport til markedene. Dette via den største sjømatkorridoren i Nord-Norge, Narvik, via Sverige til Oslo og deretter til Europa og Asia.

Reiselivsnæringen i Ofoten er på opptur, og en stadig økende mengde turister finner veien hit. Med fantastisk beliggenhet mellom fjord og fjell, opplever tilreisende blant annet fantastisk nordlys og spennende vinteropplevelser.

Narvik kan tilby alpinbakker og nedfarter i verdensklasse, og har en av landets vakrest beliggende alpinanlegg. Målet er å utvikle fjellet til et helårlig familievennlig, fritids- og reiselivsanlegg.

Stetind - Norges nasjonalfjell.
Foto: John Inge Lund

Lenger sør ligger Ballangen med sin flotte campingplass der besøkende finner alt fra oppvarmet utendørsbasseng til fantastiske turmuligheter i fjell og på fjord.

Evenes har mye å by på med sin samiske kultur, krigshistorie og Trollkirka, en av Norges lengste kalksteingrotter.

I Tjeldsund finner du nydelig natur og gode forhold for havfiske og fine naturopplevelser.

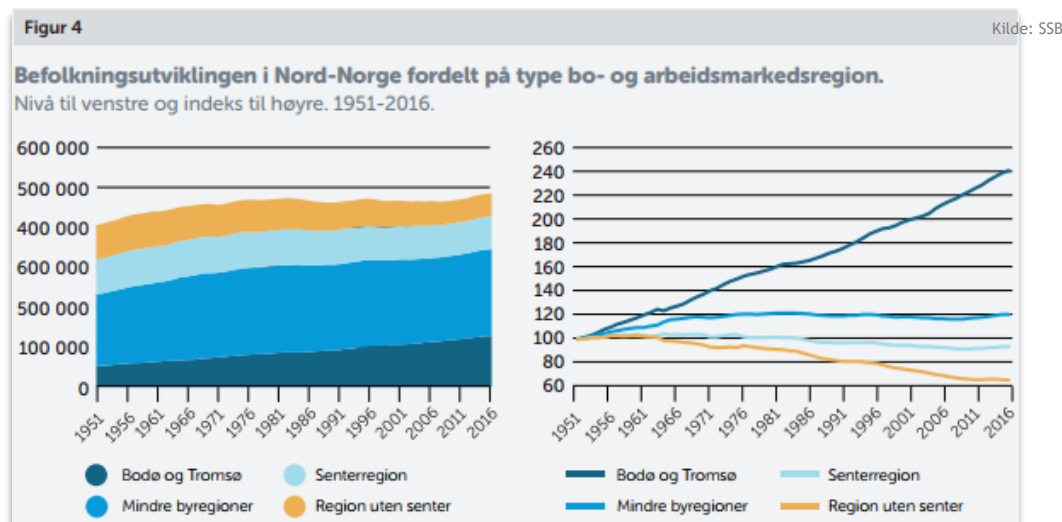
Tysfjord «eier» Norges nasjonalfjell Stetind, og har fantastiske muligheter for fjellvandring og topturer.

Målet er å løfte Narvikregionen³ til å bli den mest spennende helårlige reiselivsdestinasjonen i Nord-Norge.

³ Narvikregionen inkluderer alle kommunen i Ofoten, samt Gratangen, Bardu, Salangen og Lavangen. Reiselivet samarbeider strategisk i hele dette nedslagsfeltet.

2. Befolkningsutvikling⁴

I figuren nedenfor ser vi at i Nord-Norge er det kun fylkeshovedstedene Bodø og Tromsø som øker, mens mindre byregioner som Harstad og Narvik ligger på det jevne uten særlig vekst. Grafen viser nedgang for senterregioner og regioner uten senter.

Lav befolkningsvekst bremser grunnlaget for økonomisk vekst fordi færre hoder og hender skaper mindre effektive arbeidsmarkeder, samt reduserer tilgangen på relevant kompetanse. I en landsdel der problemet heller er mangel på folk enn mangel på jobb, er dette dårlige nyheter for både næringsliv og offentlig sektor. Det er en oppgave for politikere, næringsliv og offentlig sektor å sette inn tiltak for å snu denne trenden.

Befolkningsutvikling kommunene i Ofoten pr. 1. kvartal 2017⁵

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Befolkningstall 2017
Narvik	93	36	196	148	-66	-31	18766
Evenes	17	17	15	-6	15	2	1392
Ballangen	-4	-17	-8	-10	-25	-2	2551
Tysfjord	-46	22	22	-4	-22	-14	1961
Tjeldsund	-41	-6	-22	24	3	-31	1238

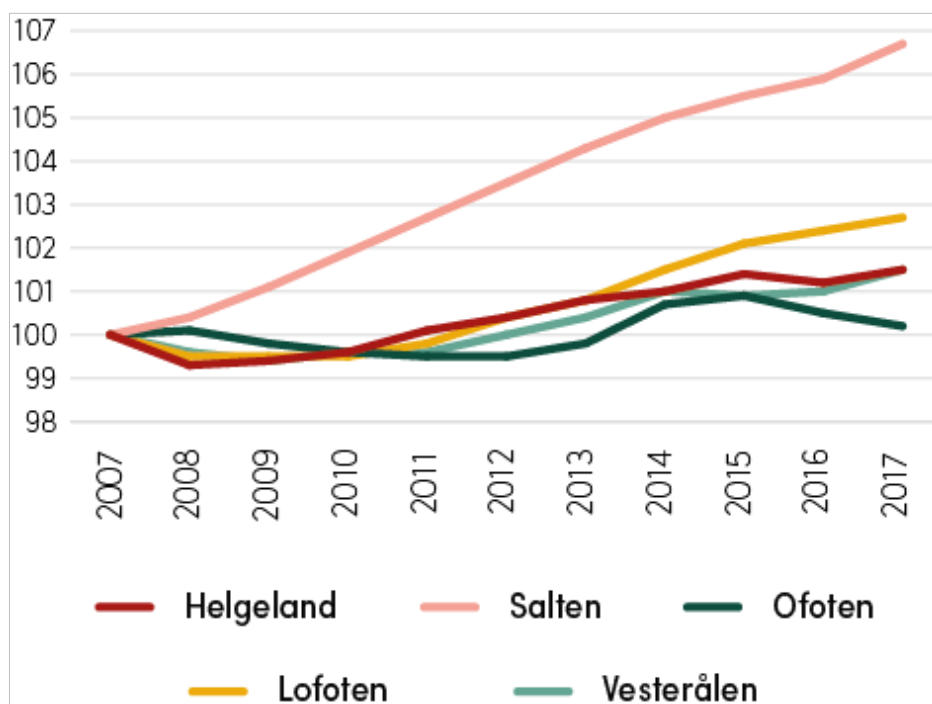
⁴ Utdrag fra Konjunkturbarometret for Nord-Norge 2016

⁵ Folkemengde Statistisk Sentralbyrå 1.kv. 2017

For Ofoten ser vi at **Narvik** har hatt positiv folkevekst fra 2011 og fram til 2014 med hele 473 personer. 2015 og 2016 viser derimot en negativ utvikling på -97 personer. **Evenes** har hatt en positiv folkevekst i perioden på 60 personer med en negativ vekst i 2014 på -6 personer. **Ballangen** har hatt negativ befolkningsvekst i hele perioden, til sammen -66 personer. **Tysfjord** hadde en nedgang i folketallet på -86 personer og en økning i 2012, 2013 på 44 personer. **Tjeldsund** har hatt nedgang i folketallet på -100 personer i perioden, mens det i 2014 og 2015 var en oppgang på 27 personer.

Til sammen har Ofoten hatt en positiv utvikling i folketallet i perioden på 255 personer.

Befolkning Ofoten⁶

Grafen viser at Salten har vekst i befolkningen på hele 6,7 % siden 2007. Dette forklares med at Bodø har sterk tiltrekningskraft. Lofoten har nest høyest befolkningsvekst i fylket med 2,7 %. Helgeland og Vesterålen hadde begge en vekst på 1,5 %, mens Ofoten har lavest vekst med kun 0,2 %.

Til sammenligning var den nasjonale veksten i samme periode 12,5 %.

⁶ Indexnordland.no årgang 2017

2.1 UTFORDRINGER FOR REGIONEN I PERIODEN 2018 - 2021

Som tallene i tabellen over viser er jobb nummer én å skape ny virksomhet og næring, og gjennom dette øke antall arbeidsplasser i regionen. For å klare dette må det mobiliseres. Det betyr å ha fokus på tiltak som skaper nye arbeidsplasser. Det vil si å stimulere til nyetableringer, utvikle eksisterende næringsliv, samt tiltrekke oss private og offentlige arbeidsplasser. Det vil også være en oppgave å ivareta eksisterende arbeidsplasser.

Utfordringene krever at de ulike aktørene samarbeider og jobber målrettet for å skape positive resultater. Dette gjelder politikere, næringsliv, utviklingsaktører og andre bidragsytere. Det må jobbes på tvers og utvikles felles forståelse for prioriteringer og strategisk viktige områder som kan skape vekst.

En annen viktig forutsetning er å øke kompetansen i regionen. Ofoten må bli en «fremoverlent» region med tilrettelegging for vekst, samtidig som næringslivet må tilegne seg mer kompetanse. Endringsviljen må bli større, og det må legges til rette for at unge voksne skal ønske å bo, jobbe og leve i regionen.

Kompetansemiljøene i regionen må bli flinkere til å generere gode ideer og prosjekter basert på våre fortrinn - dette for å tiltrekke seg kompetanse og kapital.

Utdanningsinstitusjonene med videregående skole, fagskole og UiT i Narvik er et nav i arbeidet for kompetanseheving i regionen. Det bør etterstrebes å sikre et godt samspill med disse utdanningsinstitusjonene i det næringsstrategiske arbeidet.

Ofoten må fortsette å jobbe med gode tiltak som tilrettelegging av prosesser og planverk, samferdsel, barnehageplasser, barneskoler, sykehus, sentrumsutvikling, byfornyelse m.m.

Kommunene i regionsamarbeidet må etterstrebe å bli enda mer næringsvennlige, slik at de øker egen attraktivitet overfor næringslivet. Dette forutsetter at kommunene er motor og pådriver i nærings-utviklingsarbeidet.

Tiltak for bolyst og identitet må ikke undervurderes, da disse ofte er utløsende faktorer med hensyn til om folk ønsker å bosette seg her eller ikke.

Bolyst og identitet.
Foto: Markus Eriksson

3. Strategisk næringsplan for Ofoten 2018 - 2021

3.1 KORTVERSJON

Visjon:

«En vekstkraftig region med en attraktiv by»

Hovedmål:

- «Skape ny aktivitet og næring som øker antallet sysselsatte og innbyggere i regionen»
- 2000 nye arbeidsplasser innen 2025
 - Etablere/tiltrekke seg 5 større industri-/teknologietableringer i regionen innen 2030
 - Heve rangeringen på indeks Nordlands barometer fra nr. 4 i 2016 til nr. 2 i 2021

Måleindikatorer:

- Vekst i sysselsetting i privat og offentlig sektor
 - Befolkningsvekst
 - Økt verdiskaping
 - Årlig økning i nyetableringer
 - Overnattingsdøgn
- Antall tonn/stykkogods/containere/pax

Prioriterte strategiske satsingsområder for Ofoten:

Teknologi og innovasjon, grønt skifte, digitalt skifte og kompetanse

Grønn transport, logistikk og infrastruktur	Forsvaret	Reiseliv	Blå næringer	Fornybar energi/kraft
Befeste Ofoten som det viktigste nasjonale og internasjonale transportknutepunktet i nordområdene.	Sørge for maksimal kapitalisering på Forsvarets kraftsamling.	Løfte Narvikregionen til å bli den mest spennende reiselivsdestinasjonen i Nord-Norge.	Øke utnyttelsen av Ofotens marine ressurser betydelig.	Gjøre Narvik til fornybar-hovedstaden i Nord-Norge.

Suksesskriterier:

- Sørge for felles forståelse av viktigheten av å skape nye arbeidsplasser.
- Økt samhandling mellom kommuner, næringsliv, kunnskapsmiljøer og utviklingsaktører.
 - Etablere og styrke nettverk og arenaer.
- Ha fokus på stedsutvikling, attraktive og levende byer og tettsteder.
 - Årlige handlingsplaner, ansvarsfordeling og evalueringer.
 - Ressurser som samsvarer med planene.

3.2 MATRISE

Strategiske områder	Teknologi og innovasjon	Grønt skifte	Digitalt Skifte	Kompetanse	Komparative fortrinn
<p>Strategiske næringer</p> <p>↓</p>					
Transport, logistikk og infrastruktur	<ul style="list-style-type: none"> Strategisk beliggenhet i nordområdene. Samarbeid med UiT, Norut, Bane Nor, Narvik Havn, LTU med flere Utvikle teknologi og fortrinn Evenes som hub for flyfrakt UiT har logistikkutdanning 	<ul style="list-style-type: none"> Elektrifisert jernbane Dypvannshavn/kai Internasjonal E10 til Sverige og Finland Grønn «hub» Flytter gods fra veg til sjø og bane Ny E6 strekningen Bjerkvik – Narvikterminalen og andre miljøtiltak på infrastruktur 	<ul style="list-style-type: none"> Transport og logistikk er gjenstand for stor grad av Digitalisering og Automatisering Styringssystemer, geodata m.m. Dette gir muligheter for nye arbeidsplasser innenfor nye områder 	<ul style="list-style-type: none"> Logistikkutdanning UiT Øke kompetanse lokalt på logistikk-kompetansen bør utnyttes bedre enn i dag. (lager, innkjøp, planlegging, prosesser osv.) 	<ul style="list-style-type: none"> Unik beliggenhet i landsdelen og nordområdene Største sjømatkorridoren i Nord-Norge Har i dag overlegent størst volum av fersk sjømat – med over 50 % av totalt volum i området Muligheter til å bli en grønn transportåre for hele Nord-Sverige og Nord-Finland
Forsvaret	<ul style="list-style-type: none"> UiT i Narvik og Narvik Havn har samarbeidsavtale med Forsvaret Teknologiutvikling: BTV i Bjerkvik. Norges Brannskole i Tjeldsund. ROS i Tjeldsund Forsvarsleveranse Nord 	<ul style="list-style-type: none"> All frakt av militært materiell og utstyr kan i stor grad fraktes med jernbane (Ofotbanen) og på sjø Logistisk knutepunkt med kort avstander til militære installasjoner 	<ul style="list-style-type: none"> Digitalt forsvar i alle henseende Digitalt grenseforsvar, etterretning og overvåkning Droneteknologi Digitalisering av materiell og fartøy 	<ul style="list-style-type: none"> Langtidsplan fører med seg befolkningsvekst, kompetanse og arbeidsplasser. Kunnskapsoverføringsteknologi og logistikkompetanse Utvikle og styrke BTV, Norges Brannskole og UiT i Narvik 	<ul style="list-style-type: none"> Nærhet til Forsvarets installasjoner Evenes Flystasjon Narvik Havn Nato-kaia i Bogen Ramsund Orlogsstasjon Ofotbanen Skape merverdi. (investeringer og drift + øke kompetanse i samarbeid med Forsvaret)
Reiseliv	<ul style="list-style-type: none"> Reiselivsutdanning som knyttes mot teknologi. Utdanning kobles også opp mot idrett og helse Utvikling av nye teknologiske løsninger Nye ideer/Innovasjon 	<ul style="list-style-type: none"> Grønt bærekraftig reiseliv med fokus på miljøvennlige løsninger i alle ledd Delingsøkonomi Transport Sertifisering/miljømerking 	<ul style="list-style-type: none"> Digitale løsninger Bookingsystemer Informasjon/marked Teknologi i opplevelsene Teknorama 	<ul style="list-style-type: none"> Reiselivsutdanning ved UiT i Narvik Kvalitets- og kompetanseutvikling Styrke innovasjonsevnen i næringen 	<ul style="list-style-type: none"> Mange «lokomotiver» i regionen Narvikfjellet Ofotbanen Polar Park Utvikle konsepter med kvalitet i alle ledd Pakking, konseptualisering, tematisering. God infrastruktur
Blå næringer	<ul style="list-style-type: none"> Regional vekstnæring i sterk teknologisk utvikling Havteknologi ROV-teknologi 	<p>Fokus på miljøteknologi og miljøvennlige løsninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bekjempelse lakselus Sykdommer Førproblematikk Lokasjoner 	<ul style="list-style-type: none"> Næringen er gjenstand for sterk Digitalisering, samt automatisering Ny teknologi tas i bruk i rask tempo 	<ul style="list-style-type: none"> UiT i Narvik leverer kompetanse til næringen Sjømatnæringen trenger teknologer og vil få nye arbeidsplasser i forhold til digitalisering og automatisering av næringen 	<ul style="list-style-type: none"> Regional vekstnæring Ofoten har flere lokasjoner innenfor havbruk Må satse på å få flere Marin kartlegging kan vise god egnethet Perfekt beliggenhet for slaktning og uttransport på tog/fly av fersk laks Nord-Norge har ressursene – investeringslyst
Kraftbransjen	<p>Mange store sentrale kraftaktører: NVE, Statkraft, Statnett + private kraftselskap. Kobles til FOU og innovasjon og «energiklynge»</p>	<p>Narvikregionen har svært stor kraftproduksjon - fornybar energi/grønn kraft som dekker behovet for strøm langt ut over det regionen selv forbruker</p>	<p>Kraftbransjen i Norge er midt i en enorm digital omstilling.</p> <ul style="list-style-type: none"> Innføring av smarte målere AMS Smart grid Oppgradering av strømmettet og koblinger til internett 	<ul style="list-style-type: none"> Mange «tunge» miljøer er samlet i regionen og utgjør betydelig kompetanse på fornybar og produksjon Etablering av «energiklynge» - Senter for fornybar energi UiT og øvrig. 	<ul style="list-style-type: none"> Store og sentrale aktører innenfor kraftbransjen Ligger godt til rette for FOU og innovasjon tiltrekke seg flere statlige arbeidsplasser

3.3 VISJON, MÅL OG STRATEGIER

3.3.1 Visjon

«En vekstkraftig region med en attraktiv by.»

Gjennom samhandling skal regionen fremstå som offensiv og målrettet.

Visjonen skal bidra til bedre rammebetingelser og bedre tilrettelegging for næring, noe som er en forutsetning for vekstkraft. Visjonen skal være drivkraft for å utvikle nye bedrifter, nyskaping i eksisterende næringsliv og nye arbeidsplasser i privat og offentlig sektor.

3.3.2 Hovedmål

«Skape ny industri og næring som øker antallet sysselsatte og innbyggere i regionen.»

- 2000 nye arbeidsplasser innen 2025.
- Etablere og tiltrekke seg 5 større industri/teknologietableringer i regionen innen 2030.
- Heve rangeringen på indeks Nordlands barometer fra nr. 4 i 2016 til nr.2 i 2021.

3.3.3 Måleindikatorer

- Vekst i sysselsetting i privat og offentlig sektor
- Befolkningsvekst
- Verdiskaping
- Årlig økning i nyetableringer
- Overnattingsdøgn
- Antall tonn/stykkgoods/container/pax over Narvik Havn/Ofotbanen/Evenes

3.4 MÅL - TRANSPORT, LOGISTIKK OG INFRASTRUKTUR

«Befeste Ofoten som det viktigste nasjonale og internasjonale transportknutepunktet i nordområdene⁷.»

Dette betyr markedsføring av regionen overfor vareeiere, transportører, politikere og beslutningstakere. Ofotbanen må styrkes med dobbeltspor, det må etableres flyfrakttilbud til/fra Evenes, og økt aktivitet over kai. I tillegg må det gjennomføres en sterkere markedsføring av Narvik/Ofoten som strategisk transport- og logistikknutepunkt overfor potensielle nye etableringer.

Fortrinn

- Intermodalt godsknutepunkt; sjø, bane, vei og luft.
- Transporter på Ofotbanen via Sverige til Oslo og kontinentet.
- Inntransport av dagligvarer og gods.
- Elektrifisert jernbane.
- Dypvannshavn i Narvik.
- Nato-kai i Bogen.
- Bjerkvik knutepunkt mot Troms, Lofoten, Vesterålen.
- Stamruteflyplass og arealer i Evenes kommune.
- Forsvarets kraftsamling. Mottak og flytting av materiell. Alliert trening.
- Stort og økende behov for transport av fersk fisk ut av landsdelen.
- Evenes best egnet for flyfrakt.
- UiT i Narvik - Høyere utdanningstilbud på logistikk.

Strategi

- Tung markedsføring av Narvik og regionen rundt som *det* mest sentrale, effektive og grønneste knutepunktet i nordområdene.
- Etablering av nye prosjekter innen transport og logistikk i kjølvannet av Ofotbanealliansen.
- Bidra til flere aktiviteter som understøtter vekst innenfor transport og logistikk.

⁷Definisjon nordområdene: Fra Polarsirkelen til Nordpolen og 13 fylker, län og russiske føderasjonssubjekter.

Måleindikator - Transport og logistikk

Overføringsterminaler - aktivitet	2017	2021	Forutsetninger
<i>LKAB Malmhavn</i>	20 mill. tonn	26 mill. tonn	I henhold til LKAB's planer og produksjon (5 %)
<i>Narvik Havn Bulk</i>	0	2 mill. tonn	Forutsatt ny aktivitet på Bulk-terminal
<i>Narvik Havn Containere</i>	100 TEU ⁸	10 000 TEU	Forutsatt linjerute - båt
<i>Narvik Havn Cruise</i>	3	30	Forutsetter styrking og kontinuitet i arbeidet med cruisetrafikk
<i>Ofofbanen Gods</i>	86000 TEU	100 000 TEU	Attraktiv bane
<i>Ofofbanen Sjømat</i>	190 000 tonn	220 000 tonn	Attraktiv bane
<i>Evenes flyfrakt gods</i>	1009 tonn	7500 tonn	Innkommende gods som følge av sjømateksport
<i>Evenes flyfrakt sjømat</i>	0	7500 tonn	Forutsetning - oppnådd retningsbalanse

Etableringer av nye lagerfunksjoner og tjenester inn mot transport og logistikk. Målet er fire større etableringer innen 2021.

⁸ TEU= 20 fots Container

3.5 MÅL - FORSVARET

«Maksimal kapitalisering på Forsvarets kraftsamling i Ofoten. Investeringer, etableringer og drift.»

Betydning - etterstrebe bosetting av 200 personer (ansatte)/familier i Ofoten. Lokale/regionale leveranser til Forsvaret av teknologi, industri og tjenester.

Fortrinn

- Strategisk plassering i nord; beskyttelse av F35, P8, nye ubåter og alliert mottak under samme luftvern.
- Nærhet til Forsvarets installasjoner.
- Regionens beliggenhet i forhold til logistikk.
- Samfunnsøkonomisk - best operativ evne i forhold til kost/nytte.
- Evenes godt egnet for egne operasjoner, styrkeproduksjon og alliert tilstedeværelse, øving og trening i fredstid. Dette i kombinasjon med sivil flyplass og havneanlegg, jf. Avtale mellom Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO) og Narvik Havn KF.
- Ramsund er en sentral logistikkbase for maritime operasjoner i nordområdene som styrker den operative evnen til Sjøforsvaret.
- Stor boregion med god infrastruktur inkl. utdanningsinstitusjoner.
- Attraktivitet: Ny infrastruktur, nye skolebygg, god barnehagedekning, sentrumsutvikling, og mange aktiviteter i by og region.

Strategi

- Identifisere Forsvarets behov og de muligheter det gir for regionen.
- Prosjekt «Forsvaret 2020» som jobber med investeringer, bolyst og industriutvikling.
- Kartlegging av ledige næringsarealer og boligtomter.
- Profilprosjekt som jobber med innsalg av attraktiv boregion.
- Teknologinettverk Forsvarsleveranser Nord - kobling mot Bjerkvik Tekniske Verksted.
- Utvikle Narvikterminalen.

Måleindikator Forsvaret

Befolkningsvekst, nyetableringer, verdiskaping, overnattingsdøgn, økte investeringer.

Verdiskaping - Aktivitet	2017	2021	Forutsetninger
Befolkningsøkning	26100	26350	Etablering av forsvarets personell Evenes - Narvik - Ballangen
Sysselsetting Netto nye jobber	+15	+500	Forsvarets etablering på Evenes flystasjon
Verdiskaping 160 MNOK. Verdiskaping er: driftsresultat pluss lønnskostnader pr. ansatt. Satt til NOK 800.000 i 2014 ⁹	800.000 x 550* (Ofoten + Harstad) = 440 MNOK.	800.000 x 750** = 600 MNOK.	Forutsetter bosetting Evenes - Narvik - Ballangen 200 personer (ansatte)

*550 (Narvik, Harstad, Bjerkvik, Ramsund) antatt personer som skatter til respektive kommuner av totalt ca. 700 ansatte.

**750 (550 + 200 personer/ansatte)

3.6 MÅL - REISELIV, STERKE OPPLEVELSER

«*Løfte Narvikregionen til å bli den mest spennende reiselivsdestinasjonen i Nord-Norge.*»

Ingen steder møter fjellet havet så spektakulært som i Ofoten. **Sterke opplevelser** er symbolet på hva denne regionen har å tilby. Narvikregionen gjenspeiler landsdelens mest spennende reiseliv, basert på bærekraft og unike naturbaserte opplevelser.»

⁹ Ref. FFI-rapport Forsvarsindustri statistikk 2014.

Fortrinn

- Narvikfjellet - helårlig reiselivsanlegg med fokus på ski, vandring og sykkel.
- Nordlys.
- Midnattssol.
- Uberørt natur.
- Spektakulære områder fra fjell til fjord.
- Krigshistorie.
- Ofotbanen.
- Rallarveien.
- Samisk kultur.
- Vinterfestuka.
- Polar Park.
- Stetind - Norges nasjonalfjell.
- Logistikk.
- Narvik som handelsby.

Strategi

- Styrke destinasjonsselskapet Visit Narvik.
- Helhetlig markedsføring av Narvikregionen som destinasjon.
- Utvikle flere og styrke eksisterende konkurransedyktige og bærekraftige opplevelsestilbud, konsepter, arrangement og reiselivsprodukter i hele regionen.
- Etablere et selskap som driver med salg og markedsføring av togtrafikk/chartertog.
- Strategisk mobilisering og organisering av cruisesatsingen.
- Øke tilgjengeligheten gjennom bedre infrastruktur.
- Etablere utdanninger innen reiseliv og idrett koblet mot helse og teknologi ved UiT i Narvik.
- Styrke handelsbyen Narvik.
- Implementere standard for bærekraftig reisemål gjennom bevaring av natur, kultur og miljø, styrking av sosiale verdier, og økonomisk levedyktighet gjennom lokal verdiskaping.

Måleindikator reiseliv

Verdiskaping	2017	2021	Forutsetninger
<i>Økt antall overnattinger innenfor samlet kommersiell trafikk på hoteller og camping/hyttegrender.¹⁰</i>	Ca. 170000	220000	Utviklingen i norsk økonomi. Helårlig reiselivsplanlegging i Narvikfjellet, utvikling av flere konsepter og reiselivsprodukter i hele regionen. Markedsføring.
<i>Flere konkurransedyktige og bærekraftige reiselivsaktører.¹¹</i>	Ca. 120	170	Kvalitet, bærekraft, konkurransedyktighet og kompetent produktivitet.
<i>Økt sysselsetting.¹²</i>	Ca. 450	700	Økt aktivitet i næringen. Økt produksjonsverdi.
<i>Økt antall cruiseanløp.</i>	3	30	Samarbeid, organisering, kontinuitet i arbeidet.

3.7 MÅL - BLÅ NÆRINGER

«Utvikle Ofotens betydelige havbrukspotensial på sjømat innenfor produksjon, logistikk, teknologi, innovasjon og kompetanse.»

I kraft av kunnskapsgrunnlaget (marin kartlegging) vurderes dagens kystsoneplan for Narvik kommune.

Fortrinn

- Marine ressurser.
- Lokasjoner for havbruk.
- Betydelige vannressurser
- Ofotbanen.
- Narvikterminalen.
- Flyfrakt.
- Logistikk.
- Rekruttering av arbeidskraft.
- Beliggenhet - midt i hjertet av fiskeproduksjon (Senja i nord - Steigen i sør).
- Kompetansemiljø UiT i Narvik og Norut.
- Kompetansemiljø Maritimt Forum Nord.

¹⁰ http://www.statistikknett.no/reiseliv/analyse/regionrapport/utv_marked1.aspx

¹¹ Bransjesøk i Proff: Reiselivstjenester, Aktiviteter/events og mat, aktivitetsarrangører, turkjøring, hotell og andre overnattingssteder, restauranter og kafeer i Ofoten.

¹² Beregnet ut fra Statistikkdatabase for Nordland.

Strategi

- Dobbeltspor på Ofotbanen.
- Utvikle sjømatnæringen i regionen ytterligere.
- Etablere lakseslakteri.
- Produsere teknologer til maritime og marine næringer.
- Etablere kompetanseklynger innenfor blå næringer.
- Tiltrekke bedrifter og kapital.
- Beholde og utvikle Maritimt Forum Nord i regionen.

Måleindikator blå næringer

Aktivitet	2017	2021	Forutsetninger
<i>Ofotbanen Sjømat</i>	200 000 tonn	245 000 tonn	Attraktiv bane
<i>Evenes flyfrakt sjømat</i>	0	7500 tonn	Forutsetning - oppnådd retningsbalanse
<i>Etableringer av større lagerfunksjoner/andre relevante tjenestoområder - sjømatnæringen</i>	0	5	Større aktivitet i regionen
<i>Verdiskaping - Andel av omsetning i Nordland</i>	7,3 %	12 %	Forutsetter at regionen tar større del i utviklingen av havbruksnæringen ¹³

3.8 MÅL - KRAFT OG FORNYBAR ENERGI

«Målet er at Narvik sammen med andre kraftaktører i regionen, skal bli fornybarhovedstaden i Nord-Norge.»

Fortrinn

- Ofoten har en stor andel av kraftproduksjon i nord.
- Det er mange statlige og private kraftaktører samlet i Narvik (Statkraft, Statnett, NVE, Nordkraft).
- UiT i Narvik utdanner ingeniører/fagkompetanse til næringen.

¹³ Index Nordland - regionens andel av omsetningen i Nordland i %

- Det finnes forskning og utviklingskompetanse i regionen som understøtter det kraft-tyngdepunktet som Narvik og regionen utgjør.
- Nord-Norge står samlet om en klynge innenfor fornybar energi i Narvik og Ofoten.

Strategi

- Aktivt jobbe for å etablere et senter for fornybar energi i Narvik.
- Bygge «fornybar-klynge».
- Aktivt påvirke politikere og andre beslutningstakere om å flytte flere statlige arbeidsplasser til regionskontorene slik som Statkraft, Statnett og NVE.
- I større grad utnytte kraftproduksjonen som konkurransefortrinn i forhold til etablering av kraftkrevende industri.

Måleindikator kraft og fornybar energi

Kompetanse	2017	2021	Forutsetninger
<i>Statlige arbeidsplasser</i>	1592 ¹⁴	1642	At det er politisk vilje til å flytte statlige arbeidsplasser fra Oslo/sentrale strøk og ut i distriktene
<i>Norwegian Innovation Clusters - Innovasjon Norge</i> <i>Kraftklynge på fornybar energi</i>	0	1	At arbeidet med å danne en energiklynge får status som «klynge» innenfor Innovasjon Norge-programmet.

¹⁴ Statlige arbeidsplasser: Statistikk SSB Sysselsatte per 4. kvartal, etter bosted, arbeidssted, næring. Statlig forvaltning.

4. Strategiske satsingsområder og globale trender

I dag finnes det en rekke globale trender/megatrender som påvirker samfunnet vårt på ulike måter. Disse kan forklares som større endringer i global økonomi og samfunnsliv. En av de mest markante trendene er utvikling av digitale tjenester i langt større grad enn tidligere (mobile plattformer, app-utvikling, 3D-printing, big data, deling av data, sosiale nettverk osv.) Det er blitt vanlig å bruke begrepet «smart city» der digitale systemer kobles sammen for å utvikle mer bærekraftige og moderne samfunn der økonomisk, sosiale og miljømessige verdier gjennomsyres alt vi gjør og skaper. Narvik kommune og Narvikregionens Næringsforening har i 2017 arrangert en workshop der bymyndighetene inviterte UiT i Narvik m.fl. til å bidra til utvikling av fremtidens visjon for Narvik som «smart city». Narvikgården har fått utført en forstudie for «smart-city» muligheter, der man har sett på områder som energieffektive og smarte bygninger, smart trafikk, parkering og e-mobilitet, samt fremtidig helse- og velferdsstøtte.

I virksomheter med digitale kontaktflater påvirkes alle av digitaliseringen. Automatiseringen fortsetter inn i tjenesteytende bransjer man trodde var sikret imot digitalisering (eks: pasientdiagnose foretatt av en maskin). Regionalt finnes ulike kompetansemiljøer som samarbeider med UiT i Narvik om nye teknologiske løsninger. Eksempler er FUNN, Heinzmann Automasjon, Heat Work m.fl. Dette er viktige drivere/ utviklingsmiljøer som tiltrekker seg næringsaktører og kapital, og følges gjerne av kompetanse, arbeidskraft og utvikling.

«Grønt skifte» er en trend som vil forsterke seg i årene som kommer, og vi må venne oss til at det blir stilt stadig større krav til hver enkelt av oss. Det er stor enighet om at veien tilbake til et fossilt samfunn ikke er en riktig vei å gå. Norge og verden må bli et mer bærekraftig lavutslippssamfunn. I dette ligger det flere krav, men også muligheter for nye innovasjoner og etablering av nye bedrifter og næringer. Innovasjon er en like aktuell trend i dag som for få år siden. Det er viktig at det finnes systemer regionalt, som klarer å fange opp de beste ideene og bruke de fortrinn vi har for å realisere dem.

Norges Forskningsråd satser på arktisk reiseliv og teknologi. Bærekraft er et nøkkelord, noe som betyr at næringen må satse «grønt» gjennom hele verdikjeden.

Noen av de prioriterte satsningsområdene i SNPO er blå næringer og reiseliv. Marine næringer utvikler seg i raskt tempo, og det er stort fokus på nye muligheter som blant annet bioprospektering, tang, tare og marine alger. Et utviklingstrekk i sjømatnæringen er at den presses lenger ut til havs med de teknologiske utfordringer og muligheter det innebærer. Våre fortrinn i nord, ligger i dype kalde fjorder med gode forhold for sjømatproduksjon. Teknologimiljøet i og rundt Narvik kan med fordel etterstrebe å ta del i den teknologiske utviklingen for denne næringen.

I reiselivsnæringen fører nye teknologiske løsninger til at vi endrer adferden når vi reiser. Digital informasjon er tilgjengelig for svært mange. Digitaliseringen har allerede revolusjonert reiselivet innenfor områder som markedsføring, bookingløsninger og annen gjestekommunikasjon.

«Delingsøkonomien» vokser og skaper muligheter og utfordringer som aktører og myndigheter må ta stilling til. Airbnb og andre plattformbaserte konsepter bidrar til større mangfold i reiselivsnæringen og vil bidra til ytterligere vekst ved å gi gjesten mer å velge i, noe som igjen gjør en destinasjon mer interessant.

5. Strategiske næringer

De næringer som omtales i denne SNPO er prioriterte næringer som har utpekt seg i arbeidet og prosessen med SNPO 2018 - 2021.

Dette betyr *ikke* at handel, service og kultur er uviktige næringer for regionen. Tvert imot er det et ønske at satsingen på sentrumsutvikling, byfornyning, infrastruktur, bolyst og utvikling av handels- og servicenæringen skal fortsette. Dette vil bidra til å styrke identiteten hos de som bor/eller tilflytter by og bygd. En god handel- og servicenæring og et rikt kulturliv er et «must» for konkurransekraften til lokalsamfunnene.

På samme måte er det viktig å understreke at industri som ikke inngår i de fem prioriterte områdene i seg selv er strategiske med tanke på koblinger opp mot omtalte trender og næringer. Eksempelvis utvikler mekanisk industri leverandørtjenester mot blå næringer, Ofotech mot Forsvaret, entreprenører mot transport og logistikk m.m. Å bevare og utvikle industrien vi har i regionen, er en svært viktig del av den løpende næringsutviklingen.

Noen av kommunene i Ofotregionen har betydelig innslag av landbruk. Denne næringen er sentral i næring og samfunnsutviklingen og svært viktig for blant annet reiselivsnæringen.

5.1 TRANSPORT, LOGISTIKK OG SAMFERDSEL

Narvikregionen som knutepunkt i nordområdene.

«Narvikkorridoren - det grønne alternativet.»

Narvik er allerede et foretrukket transportknutepunkt for regional distribusjon av gods i Nord-Norge, og et knutepunkt for transport av gods med jernbane fra landsdelen til nasjonale/internasjonale destinasjoner. Ofoten har en unik stilling der man disponerer over transportalternativer som jernbane med internasjonal forbindelse via Sverige, storflyplass med nasjonale og internasjonale (charter) destinasjoner, isfri dypvannshavn og i nordnorsk sammenheng en sentral beliggenhet for regional distribusjon med bil via E6 og E10.

Ca. 60 % av alt gods på bane i Norge transporteres over Narvik, målt i tonn. Hovedårsaken er malmtrafikken fra gruvene til LKAB.

Fra jernbaneterminalene i Nordland (Narvik, Bodø, Fauske og Mo) ble det i 2014 transportert over 178.000 nettotonn med fiskeprodukter. *Av dette gikk hele 90 % eller 160.200 tonn via Narvik.*

Dette - kombinert med at UiT i Narvik leverer ingeniørkompetanse inn mot logistikkutdanning og havbruksnæringen - utgjør en sterk kombinasjon.

Det er et mål for regionen at tilbudet innen transport og logistikk via jernbanen, kan videreutvikles til å bli mer konkurransedyktig, mer attraktiv og mer forutsigbar enn tilfellet er i dag. Det vil bli viktig å sikre det komparative fortrinnet regionen har i så måte. Det er stor interesse hos andre byer/regioner i landsdelen for å bygge ut infrastruktur knyttet til transport av blant annet gods og fersk fisk. *Dette signaliserer at Ofoten ikke må sakke akterut.*

«Narvikkorridoren» fremstår som det grønneste transportknutepunktet i nord (flytter mest vogntog fra veg til bane/elektrifisert jernbane). Det er mulighet for sjøtransporter, god infrastruktur på vei, og et potensial for flyfrakt av fersk fisk til markedene. En mulighetsstudie gjennomført av Transportutvikling AS konkluderer i rapporten «Flyfrakt over lufthavner i Nordland fylke» (2016) med at det største transportpotensialet av fangst ligger nærmere Evenes, enn de øvrig nevnte lufthavnene i Nordland.

Evenes lufthavn har potensial til å bli en sentral «hub» for flyfrakt av fisk fra Nord-Norge til kontinentet og Asia med positivt CO2 regnskap. Dette kan forklares med at flytiden øst-vest blir kortere jo lengre nord en kommer. Tidsdifferansen er ikke betydelig, og det er biltransport til flyplassen som gjør det store tidsmessige utslaget (Kilde: Transportutvikling AS).

Regionens beliggenhet er knyttet til Sverige og Finland med vei og jernbane. Dette betyr at det nord-svenske og nord-finske markedet ligger godt tilgjengelig. Gode transport-årer fra Sverige og Finland på Nordkalotten mot Narvik havn, utgjør en mulighet for å snu deler av godsstrømmen som går over Gøteborg havn til Narvik havn.

For å generere større aktivitet over Narvik havn er det flere forutsetninger som ligger til grunn. I dag er det blant annet mangel på areal knyttet til kai.

Narvik havn er en del av Joint Barents Transport Plan (JNTP) som er et felles forslag til transportplan for Barentsregionen. Dette er et samarbeid mellom Norge, Sverige, Finland og Russland. TEN-T-transportkorridorer (De transeuropeiske transportnettverk) i Europa dekker de viktigste korridorene og knutepunktene som EU ønsker å investere i fremtiden. Narvik havn fikk i 2005 status som «Motorways of the Sea»-havn i EU-systemet. I Norge er det kun Oslo som har denne statusen i tillegg til Narvik.

Dette bekrefter Narvik sin unike posisjon som transportkorridor og knutepunkt i nordområdene og Arktis.

Regionen har samferdselsutfordringer som det må jobbes med i planperioden. Prosjektene er flere.

Det har vært jobbet mye med NTP både fra kommunene og regionrådet. Det ble også foretatt noen politiske prioriteringer som ble innsendt til myndighetene. Alle de store foreslåtte utbyggingsprosjektene er viktige for regionens utvikling. Her kan nevnes (i uprioritert rekkefølge): Fergefri E6, E6 Ballangen sentrum, bypakke Narvik, dobbeltspor på Ofotbanen, E6 Stormyra - Bjerkvik og gjennomføringen av Hålogalandsveien. Mange av disse prosjektene har ikke blitt prioritert hverken fylkeskommunalt eller statlig. Her har regionen en jobb å gjøre.

5.2 FORSVARET

Forsvarets kraftsamling i Ofoten skaper optimisme og forventninger om ringvirkninger i regionen. Det er avgjørende at alle kommunene som er tilsluttet Ofoten regionråd samarbeider rundt de aktiviteter som skal skje på og rundt Evenes.

F16 Jagerfly i formasjon.
Foto: Helge Hopen/Luftforsvaret

Forsvarets valg av kampflybase skyldes i stor grad strategisk geografi og nærhet til Forsvarets installasjoner. Forsvaret vil bringe med seg høy kompetanse blant annet innenfor teknologi, logistikk og beredskap, noe som vil få betydning for regionen.

Forsvaret har inngått en samarbeidsavtale med UiT i Narvik og Narvik Havn. Det er viktig at man i lys av dette jobber intensivt for å møte Forsvarets behov, er med på å legge premisser for samarbeidet, og på denne måten klarer å skape merverdi ut over Forsvarets etablering på Evenes.

Særlig vil det være forventninger til Bjerkvik Tekniske Verksted som er et av Forsvarets fremste kompetansesenter for kjøretøyer og annet landmateriell. Oppbygging av Evenes Flystasjon, investeringer i artilleri, kampluftvern og annet materiell, samt økt fokus på vedlikehold, vil gi økt aktivitet ved BTV.

Regjeringen legger også opp til at forsynings- og verkstedtjenester i større grad skal baseres på bruk av sivile leverandører, noe som skaper store muligheter for bedrifter i regionen.

Dette betinger et godt samarbeid mellom de ulike aktørene, og sterk involvering av kompetansemiljøer og næringsliv i jobben som skal gjøres mot Forsvaret.

5.3 REISELIV - STERKE OPPLEVELSER

Narvikregionen som reisemål er styrket. Det skal ytterligere investeres over en halv milliard kroner i Narvikfjellet de neste årene. Tallene for besøksnæringen stiger, og indikerer en næring i vekst. Målet er å bli den mest spennende reiselivsdestinasjonen i Nord-Norge.

For å nå dette målet må det gjøres et omfattende arbeid med pakketering, konseptualisering og tematisering. Regionen trenger mer ressurser, kompetanse og kapital i reiselivsnæringen. Det har - og vil få - stor betydning å investere i arealer, anlegg og infrastruktur. Utbyggingen av Narvikfjellet med skianlegg, restauranter, hytter, boliger og ulike typer anlegg, tiltrekker seg ny aktivitet og nye prosjekter. Regionen har flere tilreisende enn tidligere, og gjør et betydelig løft på sentrumsutvikling og bolyst. Denne trenden må fortsette.

Utvikling av UiT i Narvik er et mål, både for universitetet selv og de som bor i regionen. En reiselivsutdanning knyttet til idrett, teknologi og helse er på trappene, noe som vil representere en mulighet for å utvikle reiselivet i regionen ytterligere.

Cruiseturismen har hatt stor vekst i Europa og Norge de senere årene. Cruiseturismen i Norge har økt fra ca. 200.000 cruiseturister til rundt 510.000 de siste 15 årene. Norge er på listen over de 10 mest besøkte cruisedestinasjonene i Europa. En slik vekst og et slikt volum skaper nye muligheter for økt lønnsomhet og lokal verdiskaping i den landbaserte reiselivsnæringen. Økt satsing og utvikling av Narvik som en cruisedestinasjon må prioriteres for at regionen skal kunne ta del i den veksten man ser i resten av Norge og Europa forøvrig.

En viktig målsetting er å heve kompetansen i reiselivsnæringen. Tjenestene må utvikles til å bli konkrete, håndterbare og salgbare. Næringen må være tilgjengelig hele året, uavhengig av antall besøkende.

Kortreist mat og lokal matproduksjon har mange miljøfordeler. I Norge er matproduksjon dyrt, som følge av klima, geografi og det faktum at Norge er et høykostland i den vestlige verden. Lokal matproduksjon fører til mindre transport og er med på å redusere utslipp av klimagasser og andre skadevirkninger av transport, som veibelastning, lokal forurensing i form av svevestøv og veisalt, veibelastning og ulykker.

Mat produsert fra lokale råvarer er også en viktig ressurs i utviklingen av opplevelser i reiselivsnæringen. Det finnes store muligheter innen landbruket for å skape produkter som forteller en historie, som er unike og som er lokale. Produkter som det er større potensial for i regionen er lokal mat, gårdsovernatting, sykkelturnisme og aktiviteter rettet mot familier.

Samtidig er det en del faktorer som må være på plass for å sikre lønnsomhet og verdiskaping; eksempler er nettverk, samarbeid og en kultur for innovasjon og nyskaping. Kvalitet og profesjonalitet, stedsidentitet og merkevarebygging er andre sentrale faktorer.

All utvikling skal være bærekraftig. Narvikregionen som reisemål skal å ta vare på miljø, natur, kultur, styrke sosiale verdier og være økonomisk levedyktig.

5.4 BLÅ NÆRINGER

Marine næringer representerer i dag en av Norges mest voksende eksportindustrier. I en rapport fra Sintef utgitt i 2016; «Nasjonal betydning av havbruksnæringen - En verdiskapingsanalyse med data fra 2014», finner vi en grundig kartlegging av betydningen sjømatnæringen har for sysselsetting og verdiskaping i det norske samfunn.

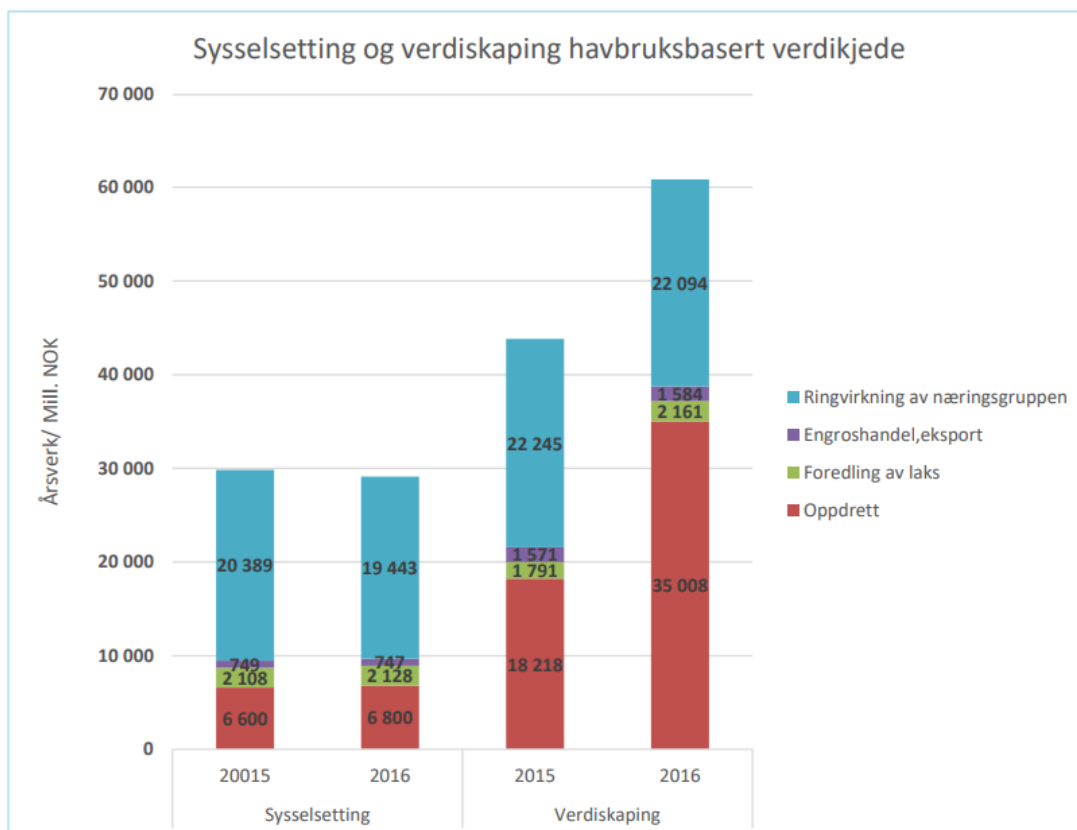
Verdiskapingen per årsverk i sjømatnæringen er høy - og spesielt innen akvakultur. Ringvirkningene av fangst, oppdrett og foredling betyr at én sysselsatt i havbruksnæringen gir tilnærmet én sysselsatt i ringvirkninger for andre bransjer.

Noen av de viktigste næringsgrupperingene som representerer ringvirkninger fra sjømatnæringen er næringsmiddelindustri fiskefôr, rådgivende og teknisk

tjenesteyting, varehandel og restauranter, detaljhandel, finansiell tjenesteyting, land- og lufttransport, informasjonsteknologi osv.

De 15 viktigste næringsgrupperingene som er tjenesteleverandører til sjømatnæringen utgjør samlet 77 % av totale ringvirkninger på 26,1 milliarder NOK.

Virkninger av norsk sjømatnæring i 2016. Årsverk og bidrag til BNP for 2016 i løpende priser (SINTEF 2017):

Figur 5.12 Antall årsverk og bidrag til BNP (løpende priser) fra den havbruksbaserte verdikjeden for 2015 og 2016 (SINTEF 2017).

Den norske sjømatnæringen genererte i 2016 verdiskaping i form av bidrag til BNP på 60,9 milliarder norske kroner (mrd. NOK)

Havbruk er under sterk utvikling når det gjelder teknologi, effektivitet, bekjempelse av lakselus, sykdommer, forurensning m.m.

Sjømatnæringen representerer store muligheter for regionen som helhet. Næringen er godt representert i Ofoten med unntak av Narvik kommune. Det finnes havbruk i Tysfjord, Ballangen og Evenes.

Ofoten kommer imidlertid dårlig ut i rapporten Indeks Nordland 2017, som viser at regionen har den nest svakeste veksten i omsetning, og den nest svakeste

lønnsomheten av alle regionene i Nordland. Dette forklares delvis med at regionen i for liten grad stimuleres av havbruksnæringen.

Produksjon av oppdrettsfisk blir stadig mer bærekraftig fordi det investeres store summer i forskning og utvikling. I et fremtidsperspektiv vil man løse de fleste av utfordringene næringen har i dag. Dette åpner for økt satsing på mer havbruk i vår region. Når det gjelder annen havrelatert verdiskaping finnes det uoppdagede muligheter med hensyn til annen type produksjon i havet, det være seg skjell, tang eller alger. Alger vil kunne brukes til fiskefôr, innen medisin, eller til biodrivstoff.

Det gjennomføres nå en marin kartlegging av Ofotfjorden, som vil gi oversikt over egnethet og utfordringer knyttet til havbunnen.

Sjømatnæringen har pr. dags dato mye ufaglært arbeidskraft, og vil i årene som kommer få behov for mer kompetent arbeidskraft. Den vil trenge teknologer, forskere og fagarbeidere. Gjennom UiT i Narvik, fagskolemiljøet og andre kompetansemiljø i regionen, ligger forholdene til rette for at Ofoten skal kunne bidra til utdanning av kompetent arbeidskraft til havbruksnæringen i fremtiden.

Det bør nevnes at det i Ofoten også finnes et maritimt kompetansemiljø som er viktig å ivareta. Maritimt Forum Nord har gjennom flere år jobbet med store beredskapsprosjekter gjennom SARiNOR1 og SARiNOR II (Search And Rescue In the high North). Dette er kompetanseområder som er sentrale i nordområdene og som er knyttet opp mot teknologi og forskning rundt det arktiske.

5.5 KRAFT OG FORNYBAR ENERGI

Ofoten har en stor andel av kraftproduksjon i nord. Bare Nordkraft alene produserer 921 GWh i året. I tillegg kommer Ballangen Energi, Nord-Salten Kraft for Tysfjord og Evenes Kraftforsyning.

Statskraft har en regionalisert organisering med regionkontor i Narvik. Statnett har en tilsvarende regionalisert organisering og investerer for tiden stort i nord. NVE er delt i fire geografiske regioner, hvorav den ene har adresse Narvik. I tillegg har flere private aktører (Salten, Helgeland, Nordkraft, etc.) en betydelig produksjon i Nordland med egne lokale organisasjoner. Mange aktører er samlet i regionen og fagkompetansen som rekrutteres til de ulike organisasjonene kommer i stor grad fra UiT i Narvik. UiT i Narvik har drevet FoU innen fornybar energi (vind og sol), men viktigst av alt, forsynt næringen med nødvendig ingeniørkompetanse gjennom flere tiår. Norut Narvik og Forskningsparken i Narvik er også aktører lokalt, i forbindelse med forskningsprosjekter og utviklingsprosjekter relatert til dette tema.

Det er foreslått for ledelsen ved UiT Norges arktiske universitet å etablere et senter for bærekraftig energi i Narvik. Senteret skal representere et tverrfaglig samarbeid der kunnskap fra samfunnsfag, naturvitenskap og teknologi skal bidra til en grønn omstilling i samfunnet.

Faglig fokus er knyttet til seks tema:

Fornybar elektrisitetsproduksjon, etisk og samfunnsvitenskapelig perspektiv, distribuert produksjon og forbruk, termisk energi, energi fra biomasse, håndtering av CO2.

UiT i Narvik utpeker seg som ansvarlig for temaet distribuert produksjon og forbruk. Målet med satsingen er å levere verdensledende forskning på fagfeltet.

Det finnes sterke fagmiljøer samlet rundt felles interesser for å tenke innovative løsninger i forbindelse med fornybar energi.

6. Arbeidet med strategisk næringsplan

Arbeidet med SNPO er delt inn i 4 faser:

Fase I - Gjennomgang med hver enkelt kommune om deres prioriteringer på to områder:

1. Kommunalt: Hvilke satsningsområder vil vi prioritere for egen kommune.
2. Regionalt: Hvilke satsningsområder vil vi prioritere for regionen.

Det er kjørt enkle prosesser i hver kommune, der ordfører, rådmann og representanter for næringsliv har vært tilstede. Tema på møtene har vært: Diskusjon rundt nytten av en regional strategisk næringsplan og prioriteringer av hvilke satsningsområder som er viktige kommunalt og regionalt.

Fase II - Det er gjennomført fellesmøter med alle kommunene i Ofoten Regionråd for å diskutere og jobbe med de prioriterte satsingsområdene man kom fram til i fase I.

Overskriften var følgende: «Kan vi skape noe sammen?»

På møtet ble det gjort innledende presentasjoner på de områdene man har valgt å prioritere regionalt. Dette for å ha best mulig grunnlag for de endelige prioriteringer av strategier som skulle gjøres.

Fase III - Fellesmøter med Sør-Troms.

Ofoten og Sør-Troms har mange overlappende interesseområder. Det har vært gjennomført to politiske fellesmøter med Sør-Troms i 2016. Første møte ble gjennomført 28. og 29. april i Harstad og ga grunnlag for hva man skal samarbeide om. Neste møte ble gjennomført 10. og 11. november i Narvik, der det ble utformet fellesområder som vil inngå i begge regioners næringsplaner.

Sekretariatene i begge regioner jobbet videre med iverksettingen av fellesområder. Følgende tema ble behandlet i fellesmøtet med begge regioner:

- Stedsutvikling og Reiseliv.
- Samferdsel.
- Næring.
- Kompetanse.

Fase IV - Når SNPO er vedtatt i kommunene utarbeides handlingsplan som rulleres hvert år.

Strategisk næringsplan for Ofoten må også ses i sammenheng med hva som skjer utenfor regionsamarbeidet. Det vil si samarbeid i en større region der Sør Troms, Bardu og Målselv inngår.

7. Veien videre - handlingsdel

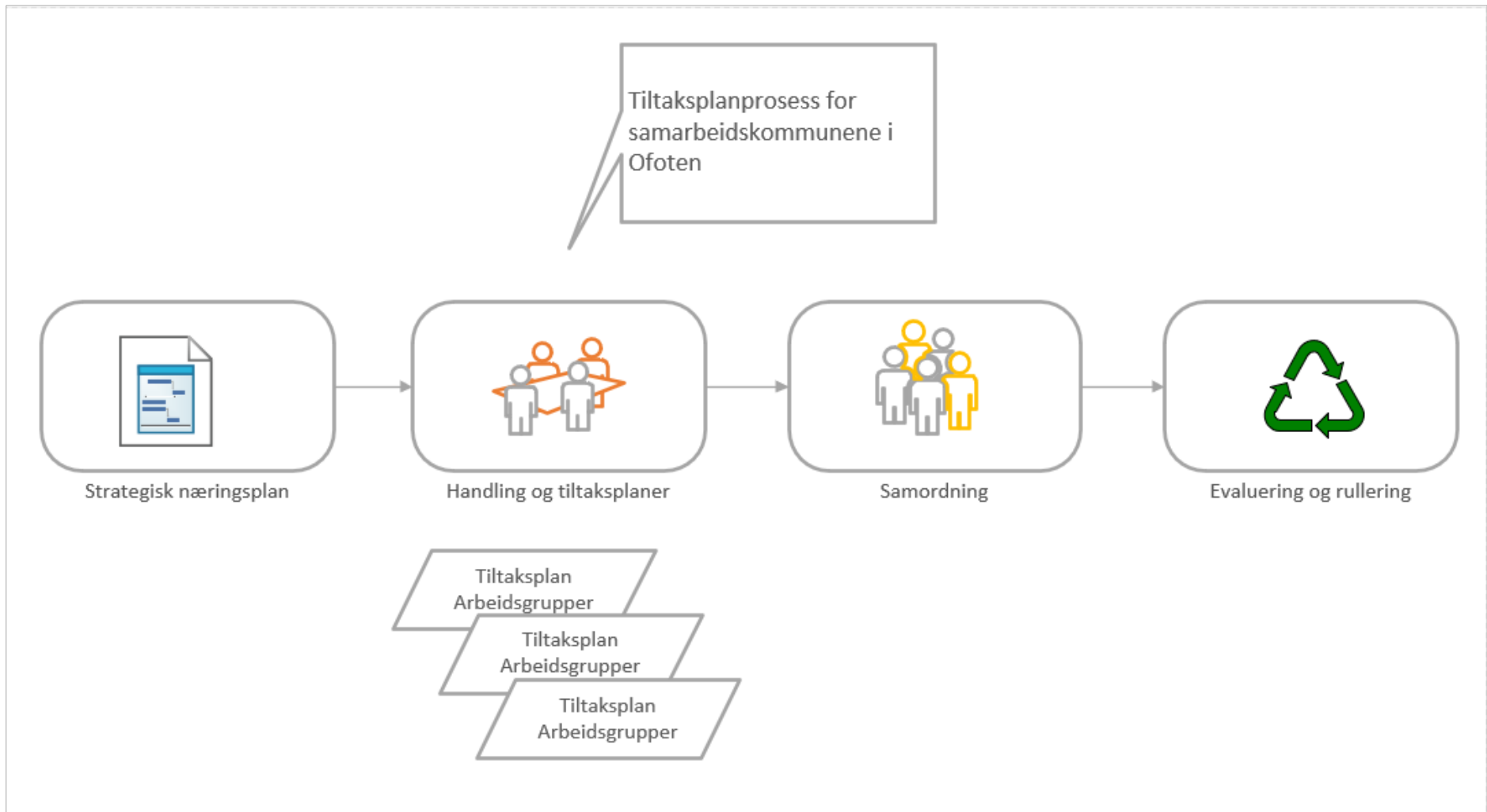
Strategisk næringsplan for Ofoten (SNPO) skal som det står i plandokumentet revideres og justeres hvert andre år, og fullstendig revideres etter 4 år.

Handlings- og tiltaksplaner skal revideres årlig.

Det vil være Ofoten Regionråd gjennom arbeidsutvalg og hovedstyre som beslutter den videre prosessen for handlingsdelen. Det bør tas stilling til hvem som skal være utførende, pådriver for arbeidet og hvordan det skal finansieres. Det skal utarbeides en tiltaksplan i hver enkelt kommune basert på de føringer som ligger til grunn i SNPO. Arbeidet bør samordnes av kommunene i fellesskap, slik at det foreligger en rød tråd i prioriteringer og tiltak.

I tiltaksplanen legges det opp til ansvarsfordeling, utførelse og oppfølging.

7.1 Modell, handlings- og tiltaksplan

Regional planstrategi for Nordland 2016-2019

https://www.nfk.no/_f/p34/i52cfdef5-35f9-48af-b666-771ef13d45d2/reg-planstrategi_del1_64s_trykk.pdf

Planstrategi Narvik kommune 2016-2019

[https://www.narvik.kommune.no/_f/p-1/i487165cf-e095-4ec3-80e8-03c8de34ea12/planstrategi_2016-2019_for_narvik_kommune\(1\).pdf](https://www.narvik.kommune.no/_f/p-1/i487165cf-e095-4ec3-80e8-03c8de34ea12/planstrategi_2016-2019_for_narvik_kommune(1).pdf)

Regional transportplan Nordland:

https://www.nfk.no/_f/p34/ife10c334-3302-4c52-9ed1-09ff7c5e7d4a/regional_transportplan_2018-2029.pdf

Innovasjonsstrategi for Nordland 2014-2020

https://innsyn.e-kommune.no/innsyn_nordland_politisk/wfdocument.aspx?journalpostid=2014028102&dokid=479010&versjon=3&variant=A&

FOU- strategi for Nordland 2013-2025

https://innsyn.e-kommune.no/innsyn_nordland_politisk/wfdocument.aspx?journalpostid=2012015493&dokid=322631&versjon=5&variant=A&